

Setmana de vaga a la sanitat: la guia per entendre l'aturada a l'atenció primària

La convocatòria de Metges de Catalunya, que comença aquest dilluns i podrien seguir 15.000 facultatius, fa evident el malestar dels professionals

Professionals de la sanitat mostren una pancarta i cartells de la convocatòria de vaga. | Metges de Catalunya.

La vaga a l'atenció primària pública i concertada convocada pel sindicat Metges de Catalunya arrenca aquest dilluns i s'allargarà fins divendres. És la primera aturada a la sanitat catalana des del 2011. En aquella ocasió, els professionals protestaven per les retallades aplicades per l'executiu d'Artur Mas. Ara, els professionals protesten per l'acumulació de greuges. Les claus de la vaga, en deu preguntes i respostes.

Qui està cridat a la vaga?

A partir d'aquest dilluns i fins al divendres, 5.700 metges dels Centres d'Atenció Primària (CAP) públics estan cridats a la mobilització. Pel que fa al sector concertat, la crida afecta els 10.000 facultatius dels 53 hospitals d'aguts, 86 equips d'atenció primària, 50 centres sociosanitaris i 25 de salut mental gestionats per la Unió Catalana d'Hospitals (UCH), el Consorci Associació Patronal Sanitària i Social (CAPSS) i l'Associació Catalana d'Entitats de Salut (ACES).

Quins serveis mínims hi ha?

Els serveis mínims acordats per la vaga a l'atenció primària pública estableixen que les urgències funcionaran al 100% durant els cinc dies de vaga, mentre que la plantilla de metges de família i pediatres serà del 25% en les dues primeres jornades i del 33% els altres tres dies. En els serveis de ginecologia i odontologia, hi treballarà cada dia un 25% del personal.

D'on prové el malestar?

Metges de Catalunya ha detallat que, fins i tot abans de les retallades del 2010, el sector patia una situació d'infr finançament. "La crisi va es agreujar aquest infr finançament crònic i va castigar els professionals en general i, específicament, els metges", detallava en els darrers dies el secretari general de Metges de Catalunya, Josep Maria Puig.

Què reclamen els metges?

Els portaveus sindicals, en representació del col·lectiu, reclamen més facultatius als centres. Des del 2007, el sector públic ha perdut 1.094 professionals (<https://www.naciodigital.cat/noticia/166360/faran/vaga/cap/grans/queixes/dels/metges>) -dels quals, 900 metges- i ara demanen recuperar la plantilla anterior a les retallades executades pel Govern de la Generalitat.

En quina situació es troben els metges?

Segons Metges de Catalunya, viuen en una situació "extremadament crítica" provocada pels greus problemes de dèficit de personal i per l'elevada pressió assistencial que suporten els facultatius. Una conjuntura que amenaça el manteniment de la qualitat de l'atenció i mina la salut dels propis professionals. Els representants sindicals han posat l'accent els darrers dies en l'impacte de l'esgotament i l'estrès en els professionals.

La pèrdua de facultatius ha comportat més càrrega de treball i la impossibilitat de prestar un servei en les millors condicions als pacients. Asseguren que actualment atenen entre 30 i 35 pacients al dia, i demanen atendre'n un màxim de 28. Una rebaixa que, segons els seus càlculs, els permetria dedicar 12 minuts a cada visita.

Un dels altres motius per convocar la vaga ha estat la pèrdua de poder adquisitiu, que segons Metges de Catalunya és del 30% des del 2010. A més, demanen que el pressupost per als centres d'atenció primària (CAP) en els pressupostos de Salut representi el 25% i no el 16,9% actual. Tot plegat, diuen, permetria una millor atenció i una reducció de les llistes d'espera.

Com estan les relacions amb l'ICS?

Les relacions de Metges de Catalunya i l'Institut Català de la Salut (ICS) estan deteriorades des de les retallades del 2010 i les negociacions prèvies a la vaga no han ajudat a millorar-les. Més aviat al contrari. De fet, el sindicat va marxar d'una de les últimes reunions després que l'ICS enviés als professionals de l'atenció primària el document *Accions de millora a l'atenció primària de l'ICS* sense haver-ho comunicat prèviament. Metges de Catalunya va acusar l'administració de "joc brut"

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/167391/metges/catalunya/acusa/salut/joc/brut/actuar/esquena/al/comit/vaga>) per difondre el document en paral·lel a les converses amb el comitè de vaga.

Què ha ofert l'ICS?

En el document, l'ICS reconeixia la retallada de professionals i la sobrecàrrega de treball que això havia suposat per als metges, així com la pèrdua de poder adquisitiu dels professionals. En el capítol de propostes, l'ICS proposava incorporar 201 metges, la qual cosa faria que la plantilla fregués els 6.000 efectius.

També oferia recuperar poder adquisitiu. Una opció que convergiria amb una de les demandes de Metges de Catalunya, que encara no s'ha pronunciat sobre la proposta. El que és clar és que la intenció d'incorporar 201 metges queda lluny de les demandes del sindicat, que reclama tornar als nivells previs a les retallades. El 2009, la plantilla de l'ICS comptava amb 6.715 professionals.

L'ICS ha intentat no arribar a la convocatòria de vaga. Com explicava **NacióDigital** (<https://www.naciodigital.cat/noticia/166325/vaga/metges/cap/26/al/30/novembre>), el seu director gerent, Josep Maria Argimon, confiava en què no es duria a terme l'aturada. El 7 de novembre de fet, va explicar es presentaria als metges un pla amb "accions a curt, mitjà i llarg termini" per arribar a un acord i evitar la vaga. Es tracta del document que Metges de Catalunya titlla de "joc brut".

Hi ha algun punt d'entesa entre l'ICS i els metges que secunden la vaga?

Hi ha dos punts que els separen i que, per a Metges de Catalunya, són innegociables. Exigeixen a l'ICS que, de manera clara i transparent, garanteixi un topall de visites diàries per consulta i un temps assistencial mínim de 12 minuts per visita. Si aquestes dues premisses no es compleixen, no continuaran negociant la resta de reivindicacions. En les cinc reunions que han mantingut des de la convocatòria de vaga, l'ICS no ha garantit aquests dos punts imprescindibles per desbloquejar les negociacions.

Què ha passat a la sanitat concertada?

Si bé la vaga als CAP públics estava convocada des del 7 de novembre, el dia 16 Metges de Catalunya també va registrar la convocatòria al sector concertat. El sindicat assegura que el col·lectiu mèdic ha estat "arraconat" en la mesa de negociació del segon conveni col·lectiu del sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT).

En aquest escenari, plantegen dues demandes principals. La primera, la remuneració del preu de l'hora de guàrdia mèdica al mateix valor que l'hora ordinària de treball. La segona, l'equiparació salarial dels facultatius d'atenció primària amb els metges dels hospitals.

Cinc dies després de convocar la vaga, el 21 de novembre, les patronals La Unió, CAPSS i ACES van anunciar un acord pel segon conveni laboral al SISCAT (<https://www.naciodigital.cat/noticia/167315/acord/conveni/laboral/sanitat/concertada/abans/vaga/setmana/ve>) amb CCOO, UGT i SATSE. El departament de Salut considera que el conveni permet l'equiparació salarial entre els professionals de l'atenció primària i l'hospitalària, i la UGT que s'ha aconseguit el mateix increment retributiu que el del sector públic. Metges de Catalunya, però, manté la vaga.

Quins efectes esperen aconseguir Metges de Catalunya amb l'aturada?

Esperen una mobilització majoritària dels facultatius i desitgen que se'n derivin solucions per millorar l'assistència al pacient i dignificar les condicions de treball dels facultatius.